

Aarhus Kommune - Teknik og Miljø

Hack Kampmanns Plads 2

8000 Aarhus

Vedr. Høring - Temaplan om VE-anlæg

1. Baggrund og indledning

Aarhus Kommune (herefter "kommunen") har den 16. oktober 2019 sendt Temaplan om VE-anlæg i høring, idet kommunen som led i den politiske målsætning om at opnå CO² neutralitet i 2030, foreslår en række placeringer til VE-anlæg, navnlig solceller og landvindmøller.

VE-anlæggene skal samlet kunne generere energi til at dække 60% af kommunens elektricitetsbehov. Solcelleanlæggene forventes at kunne dække 55% af energibehovet, vindmøllerne de resterende 5%.

Kommuneplanen foreslås bl.a. ændret således, at der kan placeres tre 150 meter høje landvindmøller ved Vosnæs.

Ifølge kommunens indstilling er området fortrinsvist valgt på grund af befolkningstætheden.

Nærværende høringssvar udgør naboernes opfattelse af den valgte placering til landvindmøllerne ved Vosnæs og har til formål at oplyse og nuancere sagen inden byrådet træffer sin beslutning.

2. Naboernes opfattelse

2.1. Afstand til beboelse

Den valgte placering er særdeles tæt på beboelse. Det fremgår ikke klart af kommunens miljøvurdering, hvor tæt møllerne egentlig er på nabobeboelse. Det hedder blot, at der er 25 beboelsesejendomme inden for 1 kilometers afstand.

Ved opmåling fra ydergrænsen af den foreslåede placering kan det konstateres, at der f.eks. er ca. 700 meter til beboelse på Vosnæsvej (Vosnæsvej 20-22, 8541 Skødstrup).

Det skal ses i sammenhæng med, at § 2, stk. 2 i bekendtgørelse 2019-09-06 nr. 923 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (herefter "vindmølleplanlægningsbekendtgørelsen") fastslår, at der maksimalt må være en afstand på fire gange møllens højde til nabobeboelse.

Placeringen er derfor ganske nær den maksimalt tilladte afstand. Det må derfor forventes, at der vil opstå betydelige gener i form af støj, glimt, skyggekast og lysafmærkning ved den nærmeste beboelse.

Kommunen bør derfor genoverveje om det er hensigten at placere så store vindmøller så tæt på beboelse.

Endvidere bør det undersøges nærmere om det er kommunens opfattelse, at støjkravene, som fremgår af § 4 i Bekendtgørelse 2019-02-07 nr. 135 om støj fra vindmøller (herefter "støjbekendtgørelsen") kan overholdes ved naboejendommene.

Endelig fastslås det i miljøvurderingen, at der er 25 beboelsesejendomme inden for 1 kilometers afstand. Det er ikke korrekt.

Alene tilknyttet godset bor der over 70 mennesker inden for en estimeret radius af 600-1.000 meter. Dertil kommer det ikke ubetydelige antal, som bor i sommerhuse med helårstatus, bl.a. på Havhusevej. Forudsætningerne i miljøvurderingen er derfor helt forkerte.

2.2. Afstand til andre vindmøller

Ifølge kommunens miljøvurdering er der flere vindmøller inden for en afstand på 4,2 kilometer.

Ifølge vindmølleplanlægningsbekendtgørelsens § 2, stk. 6 skal kommunen redegøre for det landskabeligt ubetænkelige i at placere nye vindmøller inden for en afstand af 28 gange totalhøjden fra eksisterende vindmøller.

Kommunen ses ikke reelt at have forholdt sig til det landskabeligt ubetænkelige i placeringen. Der kan henvises til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 15. september 2014, jf. MAD 2014.349, hvor Planklagenævnet ophævede kommuneplantillægget med tilhørende VVM-redegørelse samt tilladelser, mv. på baggrund af, at det ikke var godtgjort, at det var landskabeligt ubetænkeligt at placere vindmøllerne det pågældende sted.

2.3. Landskabelige forhold

Ifølge kommuneplanen er området - som vindmøllerne foreslås placeret i - særligt beskyttelsesværdigt.

Det fremgår af kommuneplanen, at området er udlagt som område med særlig god landskabskarakter. Her bør større byggeri og anlæg undgås, jf. kommuneplanens side 153.

Ifølge kommunens seneste landskabsanalyse er området bl.a. karakteriseret ved følgende (landskabskarakteranalysens side 37 ff.):

Naturarealer skove, kulturhistoriske helheder, særlige rumlige og visuelle forhold. Skovene og herregårdslandskabet omkring Vosnæsgård er karakteristisk, ligesom udsigten over Aarhus Bugt tilsvarende er karakteristisk.

Pkt. 4.5.1 i Naturstyrelsens vejledning af 2015 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller (herefter "vindmøllevejledningen") fastslår, at [egen fremhævning] :

"I varetagelsen af de landskabelige interesser i kommuneplanlægningen lægger planlovens § 11 a vægt på tre forhold: Beskyttelse af de særligt værdifulde landskaber, beskyttelse af de større sammenhængende landskaber og en generel sikring af, at byvækst og nyanlæg ikke forringer landskaberne, når de etableres. Kommuneplanerne skal indeholde retningslinjer til sikring af landskabelige bevaringsværdier og beliggenheden af områder med landskabelig værdi. De landskabelige bevaringsværdier kan sløres eller forsvinde, hvis der fx etableres bebyggelse, skovrejsning eller tekniske anlæg – herunder vindmøller i bevaringsværdige landskaber. Målet er, at der som udgangspunkt ikke sker reduktion af de værdifulde landskaber, og at de gældende retningslinjer i kommuneplanen ikke svækkes. Hvis beskyttelsen af de særligt værdifulde landskaber reduceres i kommuneplanen, skal kommunen i redogørelsen til kommuneplanen begrunde den ændrede afvejning af interesserne. Begrundelsen skal være baseret på en landskabsanalyse (som fx landskabskaraktermetoden, LKM), der kan afdække det landskabeligt ubetænkelige i ændringen."

Det er således afgørende, at der ikke sker en forringelse af landskaberne, såfremt der opstilles vindmøller. Ud fra landskabsanalysens momenter er det særdeles vanskeligt, at se, hvordan de landskabelige karakteristika kan undgå at blive væsentligt negativt påvirket ved opstillingen af tre 150 meter høje vindmøller ud mod bugten. Der henvises til ovennævnte sag, jf. MAD 2014.349.

Det skal endvidere bemærkes, at området ved Vosnæs Gods er et af de få tilbageværende og unikke herregårdsmiljøer i Århus og omegn, ligesom mange tusinder bruger området rekreativt - og det har en ikke ubetydelig turistmæssig interesse. Det vil derfor være særdeles betænkeligt at placere store anlæg netop her og risikere, at de væsentlige værdier går tabt.

2.4. Visualisering

Vedlagt miljøvurderingen ses der en række visualiseringer af, hvordan vindmøllerne vil fremstå i landskabet.

Visualiseringerne er efter vores opfattelse ikke retvisende i forhold til deres formål – nemlig at vise, hvordan anlæggene vil blive oplevet i landskabet. De viser bl.a. vindmøllerne set fra motorvejen og langt inde i landet.

Vi har derfor udarbejdet egne visualiseringer, som viser, hvordan anlæggene faktisk vil opleves i nærmiljøet. De vedlægges som **Bilag 1**.

2.5. Øvrige forhold

Samtlige af de planlagte vindmøller (Århus Havn, Kasted og Vosnæs) udgør efter kommunens skøn alene 5% af den planlagte nytillkomne vedvarende energi. De resterende 55% udgøres af solcellestrøm.

Kommunen bør overveje om det er hensigtsmæssigt at forårsage så store menneskelige og naturmæssige gener - som etablering af 150 meter høje vindmøller uvægerligt vil medføre – for at opnå blot 5% vedvarende energi herved.

Det bør overvejes om kommunens målsætning kan opnås gennem andre, mindre indgribende tiltag. Der kan f.eks. foreslås yderligere udbygning af solceller eller offshore vindmøller. Det bemærkes at netop de to teknologier i disse tider oplever væsentlige prisfald og givevis inden for en ganske kort årrække kan konkurrere på lige fod med landvind. Der kan henvises til bl.a. Energistyrelsens teknologiblade, ligesom både Ørsted og Vattenfall A/S bygger havvind, som drives uden subsidier.

3. Sammenfattende

Vi er ingenlunde modstandere af vedvarende energi, men kommunen bør nøje overveje, hvilke projekter, der er mest hensigtsmæssige – herunder mindst indgribende.

Placering af vindmøllerne som planlagt ved Vosnæs, vil uvægerligt medføre store gener for de omkringboende, ligesom landskabet og den omkringliggende natur vil lide væsentlig skade.

Målet om udbygning af vedvarende energi kan og skal nås – men det bør ikke ske ved udbygning af landvind i særlig beskyttelsesværdigt landskab når der findes mindre indgribende og mere effektive løsninger.

Endelig er det vanskeligt at se, hvordan projektet er foreneligt med planloven og kommunens egen landskabelige vurdering af området ved Vosnæs.

Kommunen opfordres derfor til at lade projektet ved Vosnæs udgå af den påtænkte ændring af kommuneplanen og søge en alternativ gennemførelse af målsætningen om udbygning af vedvarende energianlæg.

4. Bilag

Bilag 1 Visualisering

Med venlig hilsen

Naboerne til vindmølleprojektet ved Vosnæs